

Inleiding op Openbaring¹

Christus is overwinnaar

Acht sleutels of regels voor de uitleg van het boek Openbaring	1
Het doel van het boek Openbaring	3
Tekens (symbolen) in het boek Openbaring.....	4
Structuur (opbouw) van het boek Openbaring.....	5
Overzicht van de zeven delen of thema's van Openbaring.....	8

Misschien denk je als christen dat het boek Openbaring onbegrijpelijk is of het moeilijkste boek in de Bijbel. De satan zou dat graag willen, omdat het boek Openbaring juist de overwinning van Jezus Christus over de satan verkondigt! Het boek Openbaring is niet bedoeld om je bang te maken, maar juist om je enorm te bemoedigen met het feit dat Jezus heerst en dat je met Jezus “meer dan overwinnaar” bent – zowel *nu* als in de *toekomst* wanneer Jezus terugkomt! In deze studie willen we je helpen om het boek Openbaring beter te begrijpen.

Het boek Openbaring is een Apocalyps, een onthulling of openbaring van de boodschap van Jezus Christus door middel van visioenen die symbolen en getallen bevatten. Jezus Christus zelf geeft ons de sleutels voor de uitleg van het boek Openbaring. Hij bepaalt de regels volgens welke het boek uitgelegd moet worden.

Acht sleutels of regels voor de uitleg van het boek Openbaring²

1. Het boek van Openbaring is een profetie: de verkondiging van Jezus Christus.

Lees Openbaring 22:6 HSV; Openbaring 19:10 HSV. De Heer Jezus Christus is de Middellaar van alle openbaring in de Bijbel, ook van het boek Openbaring (Openbaring 1:1). De Heer Jezus Christus is “de God van de (menselijke) geesten van de (oudtestamentische) profeten” (Openbaring 22:6 HSV). *De nadruk van Openbaring 22:6 is: Jezus Christus is de God die d.m.v. de profeten sprak en de God over wie ze spraken.*

“Het getuigenis van Jezus is namelijk de geest van de profetie” (Openbaring 19:10 HSV). “Het getuigenis van Jezus” is alles wat Jezus door zijn Geest aan de oudtestamentische profeten (1 Petrus 1:9-12) en aan de nieuwtestamentische apostelen (Johannes 16:13-15) heeft geopenbaard. De Auteur van het Oude Testament en het Nieuwe Testament is niemand minder dan de Geest van Jezus Christus zelf (1 Petrus 1:9-12; 2 Timoteüs 3:16). *De nadruk van Openbaring 19:10 is: alles wat Jezus zegt, is de echte en essentiële inhoud van alle Bijbelse profetie.* Alles wat Jezus bv. zegt over God, over Zichzelf als de komende Messias, over Gods oudtestamentische Israël, over de voortzetting en uitbreiding van Israël zodat het de gelovigen uit alle volken in de wereld insluit (Genesis 22:18; Matteüs 28:19), over het Koninkrijk van God en de wereldwijde Kerk is de echte en essentiële inhoud van alle Bijbelse profetie.

“Profeteren” betekent letterlijk “uitspreken, verkondigen, proclameren of prediken”. Het Oude Testament waarschuwt dat de visioenen van de valse profeten niet van de HEER komen, maar hun eigen verzinsels zijn (Jeremia 23:16-32)! Het Nieuwe Testament waarschuwt dat er vele valse profeten zijn (Matteüs 24:24). *Echte profetie is de verkondiging van Jezus Christus en de verkondiging van de inhoud van het Nieuwe Testament.* Daarom moeten christenen verkondigen! Maar christenen mogen niet gaan boven wat (in de Bijbel) geschreven staat (1 Korintiërs 4:6; Openbaring 22:18-19)!

Om dit op een andere manier te zeggen: *de geestesgave van profetie is de verkondiging van wat Jezus Christus over Zichzelf, zijn woorden en zijn daden in de Bijbel geopenbaard heeft.* Bijbelse profetie is dus niet het maken van willekeurige voorspellingen over de toekomst van mensen en volken, maar de verkondiging van Jezus Christus en zijn boodschap! Wie Jezus is, wat Hij zei en deed, zijn een vervulling van profetieën in het Oude Testament (Matteüs 5:17). Alles wat Jezus openbaarde, leerde en beval en dat nu in de Bijbel opgetekend staat, was wat de oudtestamentische profeten bedoelden te zeggen met hun schaduwachtige en voorbereidende verkondigingen (Matteüs 5:17; Handelingen 3:18; Kolossenzen 2:17; Hebreeën 8:6; Hebreeën 10:1; 1 Petrus 1:10-12).

Daarom moet het boek Openbaring alleen in het licht van de Bijbel uitgelegd worden. En daarom moet het Oude Testament alleen in het licht van het Nieuwe Testament uitgelegd worden!

¹ Zie ook www.deltacursus.nl, studie 19.

² Zie ook www.dota.net, DOTA handleiding 1, les 10.

2. De boodschap van het boek Openbaring zegent allen die het lezen (voorlezen).

Lees Openbaring 1:3. Het boek Openbaring wil mensen niet tot angst drijven, maar juist enorm bemoedigen. Jezus belooft, “Gelukkig (gezegend) is wie dit (boek) voorleest, en gelukkig zijn zij die deze profetie horen en zich houden aan wat hier gezegd wordt. Want de tijd is nabij” (Openbaring 1:3; Openbaring 22:7). *De boodschap van het boek is dat Jezus Christus de Grote Overwinnaar is en dat christenen samen met Hem meer dan overwinnaars zijn* (Openbaring 17:14; Romeinen 8:37-39). De bedoeling van de boodschap is om christenen in elke generatie aan te sporen de goede strijd van het geloof te strijden (1 Timoteüs 6:12). Het boek maakt de uiteindelijke overwinning van Christus en christenen bekend. Het openbaart de vestiging van Gods Koninkrijk in haar laatste fase, namelijk, de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. De boodschap van het boek Openbaring zegent elke mens die het boek leest of voorleest aan anderen!

3. De boodschap van het boek Openbaring is gericht aan mensen vanaf de komst van Christus tot aan de wederkomst van Christus.

Lees Openbaring 1:1,3; Openbaring 22:6,10. Toen Jezus de inhoud van het boek Openbaring aan Johannes bekendmaakte, zei Hij dat “het spoedig moet geschieden” (Openbaring 1:3; 22:6 HSV). Verder zei Hij: “Verzegel de woorden van de profetie van dit boek niet, want de tijd is nabij” (Openbaring 22:10 HSV). Deze woorden betekenen: wat Jezus in de visioenen van het boek Openbaring geopenbaard had, zou vanaf de komst van Jezus Christus in vervulling beginnen te gaan. De boodschap van het boek Openbaring gaat over de hele nieuwtestamentische periode, vanaf de komst van Jezus Christus 2000 jaar geleden tot de nog toekomstige wederkomst van Christus. Daarom is de boodschap van het boek Openbaring een boodschap voor alle christenen in alle generaties!

4. De symbolen in het boek Openbaring vertegenwoordigen letterlijke werkelijkheden die veel groter zijn dan de letterlijke betekenissen van de symbolen.

Lees Openbaring 1:1,20; Openbaring 5:6. Jezus zei dat Hij de boodschap aan Johannes “te kennen gegeven heeft” (Openbaring 1:1 HSV). De woorden “te kennen geven” in de oorspronkelijke taal, Grieks, betekent letterlijk: “bekendmaken door middel van symbolen (beelden, tekenen, figuurlijke taal)”! Daarom vinden we ook veel symbolen en symbolische getallen in het boek Openbaring. Het is dus belangrijk dat wij begrijpen wat deze symbolen symboliseren! Bijvoorbeeld, in Openbaring hoofdstuk 1 is een visioen van een man die in een ring van brandende kandelaren stond en zeven sterren in zijn rechterhand hield (Openbaring 1:12-13,16). In Openbaring 1:20 legt Jezus zelf de betekenis van deze symbolen uit. “De kandelaren” zijn symbolen van de gemeenten. En “de sterren” zijn symbolen van de vertegenwoordigers of leiders van deze gemeenten. In Openbaring 5:6 is “een Lam als geslacht, met zeven horens en zeven ogen die te midden van de troon stond” een symbool van de gekruisigde en opgestane Heer Jezus Christus.

5. De getallen in het boek Openbaring hebben ook symbolische betekenis en vertegenwoordigen letterlijke werkelijkheden die veel groter zijn dan de letterlijke numerieke waarden van de getallen.

Lees Openbaring 5:6; Openbaring 2:7. Het getal “zeven” is een heilig getal. Het symboliseert “goddelijke volmaaktheid”. Genesis 2:1 zegt dat God zijn scheppingswerk op de zevende dag voltooid had. Het getal “zeven” symboliseert “goddelijke volmaaktheid in de schepping”. In Openbaring 5:6 had de Lam zeven horens en zeven ogen en het werd uitgelegd dat “de zeven ogen zijn de zeven Geesten van God, die uitgezonden zijn over heel de aarde.” De zeven horens en zeven ogen zijn symbolen van de almacht en alwetendheid van Christus in de wereld door middel van de Heilige Geest. In Openbaring 2:7 zijn de zeven kandelaren symbolen van zeven historische gemeenten in Klein Azië, die op hun beurt symbolen zijn van alle gemeenten in de hele wereldgeschiedenis. En in Openbaring hoofdstuk 2 en 3 zijn de zeven brieven van Christus aan deze zeven historische gemeenten volmaakte persoonlijke boodschappen van Christus aan alle gemeenten in de wereldgeschiedenis onder alle mogelijke omstandigheden.

6. Het hele boek Openbaring is verdeeld in zeven parallelle delen en elk deel vertegenwoordigt de hele nieuwtestamentische periode.

Lees Openbaring 12:5; Openbaring 14:14-16. De vier Evangeliën Matteüs, Markus, Lukas en Johannes zijn parallelle verkondigingen van het leven, werk, dood en opstanding van Jezus Christus. Op dezelfde wijze vertegenwoordigt elk van de zeven onderdelen van het boek Openbaring gebeurtenissen vanuit een bepaald perspectief gezien, tijdens de hele nieuwtestamentische periode, vanaf de komst van Christus tot de wederkomst van Christus. Bijvoorbeeld:

Onderdeel 1 (hoofdstuk 1 t/m 3) begint met de dood, opstanding en troonsbestijging van Jezus Christus bij zijn komst (Openbaring 1:5) en eindigt met de verwezenlijking van de beloften aan wie overwint bij zijn wederkomst (Openbaring 2:7; Openbaring 3:12). Dit onderdeel beschrijft de vestiging van de Strijdende Kerk door heel de nieuwtestamentische periode heen.

Onderdeel 2 (hoofdstuk 4 t/m 7) begint met de komst van Christus toen Hij het gezag ontving om de grote gebeurtenissen in de heilsgeschiedenis te openbaren en te verwerkelijken (Openbaring 5:1-10) en eindigt met de wederkomst van Christus voor het laatste oordeel (Openbaring 6:12-17). Dit onderdeel beschrijft de vervolging van de Strijdende Kerk door de wereld en door heel de geschiedenis heen.

Onderdeel 4 (hoofdstuk 12 t/m 14) begint met de komst van Christus (zijn geboorte en zijn hemelvaart, Openbaring 12:5) en eindigt met zijn wederkomst voor het binnenhalen van de oogst van de rechtvaardigen en voor het laatste oordeel (Openbaring 14:14-20). Dit gedeelte beschrijft de overwinning van Christus en zijn Gemeente over de draak en zijn helpers. Opvallend is dat de één en enige “oorlog” beschreven wordt in onderdeel 3 (Openbaring 11:7), in onderdeel 4 (Openbaring 13:7), in onderdeel 5 (Openbaring 16:12-16), in onderdeel 6 (Openbaring 19:17-19) en in onderdeel 7 (Openbaring 20:7-9).

7. De zeven onderdelen van het boek Openbaring zijn gerangschikt in een stijgende lijn tot een climax.

Lees Openbaring 2:27; Openbaring 6:12-17; Openbaring 16:17-21; Openbaring 20:11-15. Hoewel de zeven onderdelen van het boek Openbaring parallel zijn en elk de periode van de komst tot de wederkomst van Christus omvatten, is er tegelijk ook een toename in nadruk op die gebeurtenissen die kort voor de wederkomst van Christus plaatsvinden. Bijvoorbeeld: er is een toenemende nadruk op de laatste oordeelsdag. Onderdeel 1 kondigt de laatste oordeelsdag aan (2:27); onderdeel 2 (6:12-17) en 3 (11:18) introduceren de laatste oordeelsdag; onderdeel 4 (14:14-20), 5 (16:17-21) en 6 (18:1-24) beschrijven het laatste oordeel in symbolen; maar onderdeel 7 (20:11-15) beschrijft de laatste oordeelsdag bijna zonder symbolen.

Er is ook een toenemende nadruk op de volmaakte laatste fase van de Gemeente (3:12-13; 7:9-17; 11:15; 14:1-5; 15:2-4; 19:1-10; 21:1 – 22:5).

Ook de boodschap van de onderdelen van het boek Openbaring zijn gerangschikt in stijgende lijn naar een climax toe.

8. Openbaring 21:1 tot 22:5 openbaart de ideale werkelijkheid van de Gemeente op de tegenwoordige aarde voor de wederkomst van Christus in het licht van de echte werkelijkheid van de Gemeente op de nieuwe aarde na de wederkomst van Christus.

Lees Openbaring 21:2. “Het Hemelse Jeruzalem” is een symbool van Gods volk in de hemel en op de aarde in de huidige tijd voor de wederkomst van Christus (Galaten 4:24-26; Hebrreeën 12:22-24). Het gebruik van de onvoltooid tegenwoordige tijd in sommige werkwoorden in Openbaring 21:1 tot 22:5 betekent dat deze handelingen nu in de huidige tijd nog plaatsvinden: het Nieuwe Jeruzalem is bezig neer te dalen; Christus is bezig alles nieuw te maken; en christenen zijn bezig te overwinnen (Openbaring 21:2,5,7).

“Het Nieuwe Jeruzalem” is daarom niet alleen een symbool van de volmaakte toestand van Gods volk op de nieuwe aarde na de wederkomst van Christus (Openbaring 21:9-10), maar ook een symbool van de ideale werkelijkheid van Gods volk op de tegenwoordige aarde nog voor de wederkomst van Christus.

Het doel van het boek Openbaring

Het boek openbaart Gods plan

Openbaring 1:1 zegt dat het boek een ‘openbaring’ of ‘onthulling’ (Grieks: apokalupsis) is. Een ‘apocalyps’ is een boek dat Gods perspectief op de gebeurtenissen van Gods verlossingsgeschiedenis in de wereldgeschiedenis onthult (openbaart). Evenals in het boek Daniël in het Oude Testament openbaart God de betekenis van gebeurtenissen door gebruik te maken van visioenen, tekenen en getallen, allemaal symbolen van werkelijkheden die God aan ons bekend wil maken.

Openbaring 1:3 zegt dat het boek ‘een profetie’ is, maar dan niet uitsluitend in de betekenis van ‘een toekomstvoorspelling’. Het is *een profetie in de zin van een verkondiging van de terugkijkende en vooruitziende onthulling van de diepste zin van gebeurtenissen in het verleden, heden en toekomst.*

De vervulling van deze ‘profetie’ begon meteen toen die aan Johannes geopenbaard werd in de eerste eeuw na Christus. Het woord ‘binnenkort’ in Openbaring 1:1 en 22:7 betekent namelijk ‘zonder uitstel’, ‘gauw’, ‘onmiddellijk’. Openbaring 1:3 zegt: De tijd dat deze onthulling begon was ‘nabij’! Het boek Openbaring verkondigt (proclameert) dus de onthulling van Gods plan in de wereldgeschiedenis vanaf de eerste komst van Christus tot de terugkomst van Christus. Jezus Christus wil niet dat deze openbaring een gesloten boek blijft (22:10). Daarom zegent Hij iedereen die dit boek leest!

Het boek is actueel

Je kunt onder andere in Openbaring 2:7 lezen dat de zeven brieven van Jezus voor alle gemeenten in de wereld door de geschiedenis heen bedoeld zijn. Het boek Openbaring moet in elke gemeente gelezen worden (zie Kolossenzen 4:16) omdat het actueel is voor ieder christen en iedere christelijke gemeente in de geschiedenis!

Het boek is een zegen en bemoediging

Openbaring 1:3 (zie 22:10-11) zegt verder dat wie het boek voorleest, hoort en zich houdt aan wat hier gezegd wordt, gelukkig (gezegend) is!

Het thema van het boek Openbaring is, “Christus is de Overwinnaar. Hij gaat erop uit om te overwinnen (6:2). En christenen zijn meer dan overwinnaars door Hem” (17:14; zie Romeinen 8:37). Het doel van het boek Openbaring is om gemeenten en christenen te bemoedigen in hun strijd in de wereld. Wat kan je meer bemoedigen dan van tevoren al te mogen weten wat de afloop van de strijd is?

Het boek verhaalt terugkerende gebeurtenissen

Wat Jezus aan Johannes geopenbaard heeft en wat Johannes in visioenen gezien heeft, zijn historische gebeurtenissen die ‘nu’ plaatsvinden in de tegenwoordige tijd en ‘later’ zullen plaatsvinden in de toekomst (1:19). Het boek Openbaring beschrijft de betekenissen van gebeurtenissen uit het verleden (vanaf de eerste komst van Christus), uit het heden (de tijd waarin wij leven) én in de toekomst (tot de terugkomst van Christus). Daarom is dit boek belangrijk voor iedere christen en iedere gemeente in elke tijd (2:7)!

De visioenen beschrijven gebeurtenissen die zich steeds weer opnieuw herhalen in de geschiedenis. Bijvoorbeeld, de ruiter op het witte paard symboliseert de triomfantelijke voortgang van Christus en het Evangelie (6:1-2). De ruiter op het vuurrode paard symboliseert de afslachting van christenen in verschillende tijden (6:3-4). De ruiter op het zwarte paard symboliseert de economische onderdrukking van christenen op verschillende plaatsen (6:5-6). En de ruiter op het vaalgele paard symboliseert de dood die dan hier en dan daar toeslaat in de geschiedenis (6:7-8). Door heel de geschiedenis heen wordt de verkondiging van het evangelie gevolgd door vervolgingen en verdrukkingen. En door heel de geschiedenis heen herinnert de dood alle mensen aan het feit dat zij een Verlosser nodig hebben!

Een aantal visioenen komen in het boek meermalen voor. Dit zijn de visioenen over de val van Babylon (14:8; 16:19; 18:2 – 19:3; zie. 11:13); visioenen over de laatste oorlog (11:7; 13:7; 16:14,16; 19:17-21; 20:7-9) en visioenen over het laatste oordeel (6:12-17; 11:13,18; 14:14-20; 16:16-21; 19:11-16; 20:11-15). Dit toont aan dat de visioenen in het boek Openbaring niet chronologisch gerangschikt zijn, maar in parallelle gedeelten.

De nadruk van het boek ligt echter niet op het voorspellen van enkele aantoonbare of herkenbare gebeurtenissen in de toekomst, maar op de openbaring van Gods kijk op de geschiedenis en op zijn plan dat onthult dat Hij zal overwinnen door Jezus Christus!

Tekens (symbolen) in het boek Openbaring

Het boek bevat tekenen (symbolen)

Openbaring 1:1 zegt dat Christus d.m.v. een engel en de apostel Johannes ‘liet zien (onthulde)’ wat binnenkort moest gebeuren. Het werkwoord ‘laten zien’ (Grieks: semainò) betekent letterlijk ‘bekendmaken door middel van tekenen of symbolen’. Een ‘teken’ (Grieks: semeion) heeft ‘betekenis’. Het is een plaatje dat helpt om een bepaalde werkelijkheid die God openbaart te begrijpen. Alleen is de letterlijke werkelijkheid die het symbool vertegenwoordigt veel groter dan het symbool zelf. ‘De betekenis’ die het teken vertegenwoordigt is veel groter dan het teken zelf. Bijvoorbeeld: “Een gemeente’ (de betekenis) is veel groter dan ‘een lampenstandaard’ (het teken) (1:20). ‘De zeven gemeenten’ vertegenwoordigen alle gemeenten in de wereld door heel de geschiedenis heen en die zijn veel meer dan de zeven historische gemeenten die in hoofdstuk 2 en 3 met namen genoemd worden (2:7). ‘De zevenvoudige Geest’ van God is veel groter dan ‘de zeven vurige fakkels’ (4:5). Jezus Christus is veel groter dan ‘een lam dat eruitzag alsof het geslacht was’ (5:6). En ‘de ontelbare menigte’ (7:9) is veel groter dan het symbolische getal ‘144.000 die uit de mensheid waren vrijgekocht’ (14:1,4).

De ‘tekens’ hebben geen willekeurige betekenissen. Ze hebben enkel de betekenis die Jezus in de context daaraan geeft. Het teken van bijvoorbeeld ‘een ‘vrouw’ (12:1) vertegenwoordigt de mensheid “gekroond met glans en glorie” (Psalm 8:4-7) die het mannelijke kind voortbrengt (Genesis 3:15). Nog meer specifiek betekent het: Gods oudtestamentische volk (Jesaja 54:1) dat de Messias zou voortbrengen (Jesaja 7:14; Johannes 4:22). ‘Het teken van een draak’ (12:3) vertegenwoordigt alleen de satan (12:9). Het teken van ‘een mannelijk kind’ (12:5) vertegenwoordigt alleen Jezus Christus bij zijn eerste komst (Lucas 2:7). Het teken van hem ‘die de volken met een ijzeren herdersstaf zal hoeden’ (12:5) vertegenwoordigt alleen Jezus Christus als Rechter van mensen bij zijn terugkomst (19:15; Psalm 2:9; Johannes 5:22; Handelingen 10:42; Romeinen 2:16). En ‘het teken’ van ‘de zeven engelen met de zeven laatste plagen’ vertegenwoordigt ‘het laatste oordeel’, want daarmee is aan Gods woede (zijn heilige en rechtvaardige verbolgenheid over de zonde) een einde gekomen (15:1).

De uitleg van de tekens (symbolen).

De betekenis van een aantal tekens wordt door het boek Openbaring zelf uitgelegd. Deze uitleg vormt de sleutel voor de uitleg van de andere tekens in het boek Openbaring.

De tekens die uitgelegd worden staan in Openbaring:

1:20	zeven sterren zijn zeven engelen (vertegenwoordigers)	17:9	de zeven koppen zijn zeven heuvels (van Rome)
1:20	zeven lampenstandaards zijn zeven gemeenten	17:9	de zeven koppen zijn ook zeven koningen
4:5	zeven vurige fakkels zijn de zeven Geesten van God	17:11	de achtste koning is het beest (antichrist)
5:6	zeven ogen zijn de zeven Geesten van God	17:12	de tien horens zijn tien koningen
5:8	de wierook zijn de gebeden van de heiligen	17:15	de waterstromen zijn vele landen, volken en talen
6:8	het vaalgele paard en ruiter zijn het dodenrijk en de dood	17:18	de vrouw is de grote stad die heerst over de koningen
7:9,14	de menigte zijn mensen uit de grote verdrukking	19:7	de bruid van het lam is de Gemeente van de heiligen
11:8	de grote stad is (het oude) Jeruzalem	19:8	linnen is rechtvaardige daden van heiligen
12:5	het kind is Jezus Christus (Psalm 2)	19:11-16	de ruiter is Christus, de hoogste Heer en Koning
12:9	de draak is de satan	20:2	de draak is de satan
12:17	het nageslacht van de vrouw zijn christenen	20:14	de vuurpoel is de tweede dood (de hel)
13:18	het getal 666 is het getal van een mens	21:8	de vuurpoel is de tweede dood
14:3-5	de 144.000 zijn de mensen vrijgekocht door Jezus	21:9-10	de bruid van het Lam is (het nieuwe) Jeruzalem
15:1	de zeven offerschalen bevatten de zeven laatste plagen	21:22-23	de tempel is God met het Lam
16:13-14	de drie kikkers zijn onreine/demonische geesten	22:15	de honden zijn zij die ergerlijke zonden doen
16:19	de grote stad is Babylon		

De uitleg van de getallen

De getallen in het boek Openbaring zijn ook symbolen en een aantal daarvan worden ook uitgelegd.

2	getuigen (11:3; zie Lucas 10:1).
3	de Drie-enige God (1:4-5; zie Matteüs 28:19).
3½	een goddelijk beperkte periode van verdrukking (11:2-3,9,11;12:6,14;13:5): bv. de grote droogte in de tijd van Elia (Lucas 4:25; Jakobus 5:17) bv. de onderdrukking onder Antiochus IV, één van de antichristen (Daniël 7:23-27).
4	de tegenwoordige aarde of wereld (7:1; zie Jeremia 49:36) en ook de onboetvaardige mensheid (9:21).
6	de mens met zijn beperkingen (13:16-18).
7	de goddelijke volmaaktheid en volledigheid (1:4) in zijn handelen naar de mens toe: zeven lampenstandaards (Gods Gemeente) zeven zegels (Gods richtlijnen voor de geschiedenis) zeven donderslagen (Gods waarheden die niet geopenbaard worden) zeven bazuinen (Gods waarschuwend oordelen) zeven offerschalen (Gods laatste oordelen). Ook de vijand maakt een valse aanspraak op almacht (12:3; 13:1; 17:3,7,9).
10	volledigheid onder de mensen: tien geboden voor mensen (Lees Exodus 20:1-17) tien drachmen als bezit toevertrouwd aan mensen (Lucas 15:8) tien horens om mensen aan te vallen (12:3) tien koningen als gezagsdragers onder de mensen (17:12).
12	Gods werk in de wereld (3x4) resulteert in Gods volk gedurende de oudtestamentische periode: de 12 stammen van Israël (12:1; 21:12,21) en in Gods volk gedurende de nieuwtestamentische periode: de 12 apostelen (21:14; Efeziërs 2:20).
24	12+12: de vertegenwoordigers van Gods OT-volk en NT-volk in de hemel (4:4) die God aanbidden en prijzen in zijn hemelse tempel (zie 1 Kronieken 24:1-19).
1000	(10x10x10) de absolute volledigheid (10) door God (3) bepaald: een door God bepaalde tijdsperiode (Lees 20:1-7) die strekt over alle generaties (Psalm 90:1-4; Psalm 105:8) vanaf de eerste komst van Christus (Matteüs 12:28-29) tot zijn wederkomst (Openbaring 20:11-15).
12.000	(12.000 bij 12.000 bij 12.000) het resultaat van het absoluut volledige (1000) verlossingswerk van de Drie-enige God (3) onder de mensen in de wereld (4) = het nieuwe Jeruzalem (21:9,10,16; zie Hebrëeën 12:22-24).
144.000	(12x12x1000): het absoluut volledige getal (1000) van Gods vrijgekochte volk in het Oude (12) en in het Nieuwe Testament (12) (7:3-4; 14:1-3; zie Romeinen 11:12,25-26).

Structuur (opbouw) van het boek Openbaring³

Het boek Openbaring wordt in zeven parallele delen verdeeld, elk met een thema van gebeurtenissen die allemaal plaatsvinden in de hele periode tussen de eerste komst en de terugkomst van Jezus Christus.

Bijna elk deel heeft dezelfde structuur (zie tabel achteraan):

- een duidelijk begin

³ W. Hendriksen, *More than Conquerors*, 1960.

- een lange periode van gebeurtenissen, gevolgd door
- een korte periode van gebeurtenissen kort voor de terugkomst van Jezus
- een definitief einde en
- een beschrijving van de eeuwigheid.

De lange periode is de tijd tussen de Hemelvaart van Christus en de laatste grote verdrukking (Openbaring 2 en 3; 12:5-17) en wordt ook wel omschreven als ‘de 1000 jaar’ (Openbaring 20:1-6) en 3,5 jaar (Openbaring 11:2-6).

De korte periode is de laatste grote verdrukking (Mattheüs 24:21-32), het uur van de verzoeking (Openbaring 3:10) en wordt ook beschreven bij de gebeurtenissen van de 3,5 dag (Openbaring 11:7-11; 13:7-10, 15-18; 16:12-16; 19:19), het is de tijd dat satan na de ‘1000 jaar’ voor een korte periode wordt losgelaten (Openbaring 20:7-10).

De zeven delen en de bijbehorende gebeurtenissen zijn:

1. De vestiging van de strijdende Kerk in de wereld (Openbaring 1–3)

Thema: Jezus en de zeven kandelaren (zijn Gemeente) schijnen in de duistere wereld.

“En houd dit voor ogen: Ik ben met jullie alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld” (Mattheüs 28:20). En “Jullie zijn het licht in de wereld” (Mattheüs 5:14).

Terugkerende gebeurtenissen: Vanaf de eerste komst tot de terugkomst van Jezus worden steeds weer nieuwe christelijke gemeenten geplant. Ze ontstaan door de prediking van Gods Woord en de toepassing daarvan in harten en levens van mensen door de Heilige Geest. De gemeenten zijn ‘lampenstandaards’, lichtdragers te midden van een wereld die in duisternis ligt. Jezus wandelt en werkt te midden van al de gemeenten. Hij schreef zijn zeven brieven in Openbaring 1–3 aan alle gemeenten in de wereld.

De brieven aan de zeven gemeenten hebben bijna allemaal dezelfde structuur (7 onderdelen)

1. *De geadresseerde*: (“Schrijf aan de engel van de gemeente ...”).
Deze ‘engelen’ zijn de leiders van de gemeenten. De brieven zijn gericht aan alle gemeenten, alle gemeente-leiders en alle gemeenteleden in de hele wereld (2:7).
2. *Omschrijving van de Auteur, Jezus*: (“Dit zegt Hij, die ...”).
Deze omschrijving houdt verband met de toestand van elke gemeente.
3. *Een aanbeveling* (“Ik weet wat u doet”)
4. *Een veroordeling* (“Maar dit heb Ik tegen u ...”).
5. *Een bevel* (“Bedenk ...” of “Wees niet bang ...” of “Bekeer u ...” of “Houd vast aan wat u hebt, totdat ik kom ...”).
De gemeenten moeten handelen, zodat ze echt veranderen en in staat zullen zijn te overwinnen.
6. *Een aansporing* (“Wie oren heeft, moet horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt”).
7. *Een belofte* (“Wie overwint, zal ...”).

Deze beloften zijn bedoeld voor hen die de verleidingen weerstaan, de verdrukkingen verdragen en de bevelen gehoorzamen. Iedere belofte heeft te maken met de toestand van die gemeente. In de laatste vier brieven zijn de aansporing en de belofte omgedraaid.

De omstandigheden in de zeven historische gemeenten komen telkens weer voor in alle gemeenten in de wereld-geschiedenis. De zeven brieven blijven dus actueel voor elke gemeente!

2. De vervolging van de strijdende Kerk door de wereld (Openbaring 4–7)

Thema: De zeven zegels van verdrukking en vervolging worden verbroken.

“Jullie zullen het zwaar te verduren krijgen in de wereld, maar houd moed: Ik heb de wereld overwonnen” (Johannes 16:33b).

Terugkerende gebeurtenissen: De zegels openbaren Gods bepalende richtlijnen m.b.t. Christus die overwint en de vervolging, verdrukking, rampen en lijden, die daarop volgen. De Gemeente (Kerk) wordt aan deze gebeurtenissen blootgesteld vanaf de eerste komst tot de terugkomst van Jezus Christus.

Het eerste zegel wordt altijd op de voet gevolgd door het tweede, derde, vierde en vijfde zegel. Dit laat zien dat de triomftocht van Jezus Christus door de wereld en de voortgang van de verkondiging van het evangelie altijd op de voet gevolgd worden door het vervolgen en verdrukken van christenen, door rampen die allen treffen en zelfs door martelaarschap. Deze gebeurtenissen vinden keer op keer plaats op verschillende plaatsen in de wereld en op verschillende tijden in de geschiedenis, ook in onze tijd. Het zesde zegel, symboliseert het laatste oordeel. Het zevende zegel introduceert het feit dat de zegels steeds door de bazuinen gevolgd worden, d.w.z. dat de vervolgingen in de wereld altijd door Gods oordelen gevolgd worden.

3. Gods straffende en waarschuwend oordelen over de wereld (Openbaring 8–11)

Thema: De zeven bazuinen symboliseren Gods straffende en waarschuwend oordelen. Ze zijn nog niet Gods volledige oordelen.

“Zal God dan niet zeker recht verschaffen aan zijn uitverkorenen die dag en nacht tot Hem roepen?” (Lucas 18:7).

Terugkerende gebeurtenissen: Vanaf de eerste komst tot de terugkomst van Jezus laat God zijn straffende en waarschuwend oordelen komen over de goddeloze en onrechtvaardige wereld, die de strijdende Kerk vervolgt en verdrukt.

De vijfde bazuin symboliseert de destructieve werking van demonen in de ongelovigen. De zesde bazuin symboliseert de destructieve resultaten van oorlogen in de wereldgeschiedenis. De zevende bazuin symboliseert evenals het zesde zegel het laatste oordeel. Veel mensen blijven hun hart verhard en weigeren zich te bekeren. Daarom zullen de bazuinen opgevolgd worden door de schalen van Gods toorn. Ook de gebeurtenissen van onderdeel 3 vinden keer op keer plaats op verschillende plaatsen en tijden.

4. De overwinningen van Jezus Christus en zijn Kerk over de satan en zijn helpers (Openbaring 12–14)

Thema: De vrouw en het mannelijke kind worden vervolgd door de draak en zijn helpers. De vijanden van Jezus en zijn Kerk worden geïntroduceerd: de draak, het beest, de valse profeet, de hoer Babylon en de mensen die het merkteken van het beest dragen.

“Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en deze vrouw, en tussen uw nageslacht en haar nageslacht; dat zal u de kop vermorzelen, en u zult het de hiel vermorzelen” (Genesis 3:15 HSV).

Terugkerende gebeurtenissen: Vanaf de eerste komst tot de terugkomst van Jezus Christus is het zichtbare conflict tussen de strijdende Kerk en de wereld in wezen een veel dieper conflict tussen Christus en de satan.

5. Gods definitieve en beslissende toorn (heilige woede) over verharde mensen in de wereld (Openbaring 15–16)

Thema: De zeven schalen van eindoordelen worden vooral uitgegoten over de mensen die het merkteken van het beest dragen.

“Doordat u zo hardleers bent en niet tot inkeer wilt komen, maakt u dat de straf waartoe God u veroordeelt op de dag dat Hij zijn rechtvaardig vonnis uitspreekt en uitvoert, alleen maar zwaarder wordt” (Romeinen 2:5).

Terugkerende gebeurtenissen: Vanaf de eerste komst tot de terugkomst van Jezus wordt keer op keer Gods definitieve en beslissende toorn (heilige woede) uitgegoten over goddeloze en onrechtvaardige mensen. Zij blijven hun hart verhard (16:9,11,21; zie 9:20-21) tegen God en zijn waarschuwend oordelen (bazuinen). Dit zijn de mensen die het merkteken van het beest dragen (16:2). Al vóór hun dood zijn deze mensen de grens tussen Gods barmhartige geduld en zijn rechtvaardige en heilige toorn gepasseerd (zie Matteüs 12:32; 1 Johannes 5:16) (Lees Romeinen 1:18-32). Telkens wanneer deze goddeloze en onrechtvaardige mensen weigeren zich te bekeren in antwoord op Gods straffende en waarschuwend oordelen (bazuinen), wordt Gods definitieve en beslissende toorn (offerschalen) over hen uitgegoten. Dan bestaat er geen mogelijkheid meer om zich te bekeren (zie Jesaja 6:9-10; Matteüs 13:14-15). “Mijn Geest zal niet voor eeuwig met de mens twisten.” (Genesis 6:3). Op de laatste oordeelsdag is Gods uiteindelijke toorn tegelijkertijd zijn volledige toorn (15:1).

De vijfde schaal symboliseert Gods oordeel over de antichristelijke regeringen en hun politiek en economie die gepaard gaat met verdrukkingen en vervolgingen. Ze worden in morele, geestelijke en zelfs demonische duisternis gedompeld. De zesde schaal symboliseert de laatste oorlog in de wereldgeschiedenis. De zevende schaal symboliseert het laatste oordeel, evenals het zesde zegel en de zevende bazuin.

6. Gods onontkoombare oordeel over de hoer Babylon, het beest en de valse profeet (Openbaring 17–19)

Thema: De grote hoer Babylon, het beest en de valse profeet gaan uiteindelijk volledig ten onder. De Overwinnaar is Jezus Christus. Er is vreugde en feest in de hemel wanneer de hoer Babylon valt en wanneer de Bruid haar bruiloft met het Lam viert.

“De wereld met haar begeerte gaat voorbij” (1 Johannes 2:17a).

Terugkerende gebeurtenissen: Vanaf de eerste komst tot de terugkomst van Jezus worden Satans immorele machten (de hoer) keer op keer in de wielen gereden door Satans politieke machten (het beest en koningen). De uiteindelijke ondergang van satans bondgenoten (de hoer Babylon, het beest en de valse profeet) is onontkoombaar en volledig!

7. Gods Koninkrijk in haar tegenwoordige en toekomstige fase (Openbaring 20–22)

Thema: De draak gaat uiteindelijk ook ten onder. De wereld wordt vernieuwd en het hemelse Jeruzalem daalt erop neer. “Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem Die ons heeft liefgehad” (Romeinen 8:37 HSV).

Terugkerende gebeurtenissen: Satan is gebonden vanaf de eerste komst tot de terugkomst van Jezus (Matteüs 12:28-30; Lucas 10:18-19; Johannes 12:31-32; Kolossenzen 2:14-15; Hebreeën 2:14; 1 Johannes 3:8b; Openbaring 12:7-10; Openbaring 20:1-3). Hoewel Satan gebonden blijft (d.w.z. zijn macht en invloed blijft aan banden gelegd, is beperkt, beknot) vanaf de eerste komst van Jezus Christus tot vlak voor zijn terugkomst van Jezus Christus, richt hij nog heel veel

schade aan door heel de nieuwtestamentische periode heen. Maar hij kan de volken niet bedriegen. D.w.z. hij kan niet verhinderen dat het evangelie aan alle volken in de wereld verkondigd wordt en hij kan niet voorkomen dat mensen uit zijn domein geroofd worden (*Lees* 20:1-3; Kolossenzen 1:13).

Ook worden de zielen van gestorven christenen onmiddellijk overgebracht naar de tegenwoordigheid van Jezus Christus (*Lees* 20:4-6 HSV; Johannes 11:25; 2 Korintiërs 5:1-9; Filippienzen 1:23). Deze geestelijke opstanding wordt 'de eerste opstanding' genoemd. Zij nemen nu deel aan alle activiteiten van Jezus Christus in de hemel: zij 'zitten' met Hem op zijn troon (3:21), 'staan' met Hem op de berg Sion (*Lees* 14:1) en 'zingen' voor zijn troon (14:3). En zij prijzen de rechtvaardigheid van zijn werken en wegen (zijn bestuur, verlossing en oordelen) (15:2-3).

De terugkomst van Jezus maakt een abrupt einde aan 'de laatste oorlog', zijn vijanden en de satan (*Lees* 20:7-10). Jezus Christus laat de lichamen van alle gestorvenen tegelijk opstaan uit de dood (Johannes 5:28-29; Handelingen 24:15). Deze fysieke opstanding vertegenwoordigt 'de tweede opstanding'. Jezus Christus voert het laatste oordeel over alle mensen uit (*Lees* 20:11-15; Matteüs 25:31-46; 2 Korintiërs 5:10; Openbaring 11:18) en over het universum (20:11; zie Matteüs 24:29; Romeinen 8:19-21; 2 Petrus 3:10) en vernieuwt alle dingen (*Lees* 21:1 – 22:5; zie Handelingen 3:21). Dan bereikt Gods Koninkrijk haar uiteindelijke volmaakte fase (Openbaring 11:15) als het Nieuwe Jeruzalem op de nieuwe aarde.

Let wel:

'de laatste oorlog' wordt in het 3^e, 4^e, 5^e, 6^e en 7^e onderdeel beschreven;

'de val van Babylon' wordt in het 4^e, 5^e en 6^e onderdeel beschreven

en 'het laatste oordeel' wordt in het 2^e, 3^e, 4^e, 5^e, 6^e en 7^e onderdeel beschreven.

De zeven onderdelen van het boek Openbaring zijn dus parallel en niet opeenvolgend.

De onderdelen 1–4 (Openbaring 1–14) gaan meer over de gebeurtenissen in de hele periode van het Nieuwe Testament.

Onderdelen 5–7 (Openbaring 15–22) gaan meer over de gebeurtenissen in de eindtijd.

Door heel het boek Openbaring heen is er een toenemende mate van geestelijke strijd en een toenemende nadruk op gebeurtenissen van de eindtijd merkbaar.

Overzicht van de zeven delen of thema's van Openbaring

Thema's:

1. De vestiging van de strijdende Kerk in de wereld.
2. De vervolging van de strijdende Kerk door de wereld.
3. Gods straffende en waarschuwend oordelen over de wereld.
4. De overwinning van Jezus Christus en zijn Kerk over Satan en zijn helpers.
5. Gods definitieve en beslissende toorn (heilige woede) over de verharde mensen in de wereld.
6. Gods onontkoombare oordeel over de hoer, het beest en de valse profeet.
7. Gods Koninkrijk in deze tijd en in de eeuwigheid.

Inleiding: **Openbaring 1:1-8**

Overzicht van hoofdstukken per thema

Thema	Hoofdstuk	Begin	Lange periode	Korte periode	Einde	Eeuwigheid
1.	1	1:9-20				
	2		2:1-29		2:7,11,17,26-29	2:7,11,17,26-29
	3		3:1-22	3:10	3:5,12,21	3:5,12,21
2.	4	4:1-11				
	5	5:1-14				
	6		6:1-11		6:12-17	
	7	7:1-8				7:9-17
	8				8:1	
3.	8	8:2-5	8:6-13			
	9		9:1-21			
	10	10:1-11			10:7	
	11	11:1-2a	11:2b-6	11:7-10	11:11-14,17-19	11:15-16
4.	12	12:1-10	12:6,11-17			
	13		13:1-6,11-14	13:7-10,15-18		
	14				14:6-13,14-20	14:1-5
5.	15	15:1,5	15:6-8			15:2-4
	16		16:1-11	16:12-16	16:17-21	
6.	17	17:3	17:1-18			
	18				18:1-24	
	19			19:17-19	19:11-16,20-21	19:1-10
7.	20	20:1-3	20:4-6	20:7-10	20:11-15	
	21					21:1-27
	22					22:1-5

Slot: **Openbaring 22:6-21**